

Neuvottelutulokset

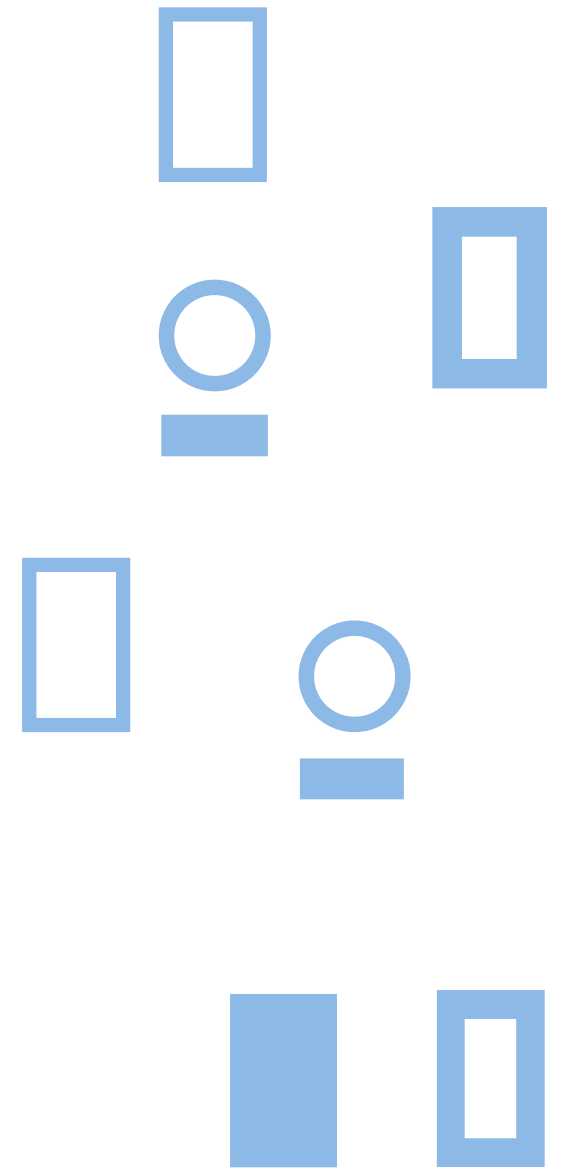
Muovituoteteollisuus- ja kemian tuoteteollisuus

Kemian perusteollisuus

Öljy- maakaasu- ja petrokemian teollisuus

Tekstimuutokset

Työaikajärjestelyt ja työvuoroluettelon muutokset

- ✓ Ennen uuden työaikajärjestelyn käyttöönottoa todetaan yhteisesti mihin työehtosopimuksen mukaiseen **työaikamuotoon** järjestely kuuluu.
- ✓ Pysyväisluontoisista vähintään 1 kuukauden jatkuvista työvuoroluettelon tai työajan tasoittumisjärjestelmän muutoksista ilmoitettava ao. työntekijöille vähintään kaksi viikkoa aikaisemmin ja tilapäisistä muutoksista, kolme päivää ennen muutoksen voimaantuloa, **ellei ilmoitusajoista paikallisesti toisin sovita.**

10 - tuntisen teettäminen

- ✓ **Enintään** 10-tuntisia päiviä voidaan teettää yksittäisellä työntekijällä enintään **30 päivänä** kalenterivuodessa ja enintään kahtena peräkkäisenä työviikkona.

Öljy-, maakaasu- ja petrokemian työntekijöiden työehtosopimuksessa ei ole 10h kirjauksia, joten tämä muutos ei koske ko. sopimusta.

Liukuva työaika

- ✓ Liukuvan työajan enimmäismäärän seurantajaksona voidaan käyttää 12 kuukautta. Muilta osin noudatetaan työaikalakia liukuvan työajan käytössä.

→ Laissa seurantajakso 4 kk, josta voi työehtosopimuksella sopia toisin

12 §

Liukuva työaika

Työnantaja ja työntekijä saavat 5 §:n 1 momentista sekä työehtosopimuksen säännöllisen työajan pituutta ja sijoittamista koskevista määräyksistä poiketen sopia liukuvasta työajasta niin, että työntekijä voi sovituissa rajoissa määrätä päivittäisen työaikansa sijoittamisesta. Sovittaessa liukuvasta työajasta on sovittava ainakin:

- 1) yhdenjaksoisesta kiinteästä työajasta;
- 2) työajan vuorokautisesta liukumarajasta ja liukuma-ajan sijoittamisesta;
- 3) lepoaikojen sijoittamisesta;
- 4) säännöllisen työajan ylitysten ja alitusten enimmäiskertymästä.

Liukuvassa työajassa säännöllistä vuorokautista työaika lyhentää tai pidentää liukuma-aika, joka saa olla enintään neljä tuntia. Viikoittainen säännöllinen työaika saa olla keskimäärin enintään 40 tuntia neljän kuukauden seurantajakson aikana, joka voidaan ylittää tai alittaa liukumara-ajojen puitteissa. Seurantajakson päättyessä ylitysten kertymä saa olla enintään 60 tuntia ja alitusten määrä enintään 20 tuntia.

Työnantaja ja työntekijä voivat sopia, että työajan ylitysten kertymä vähennetään työntekijälle annettavalla palkallisella vapaa-ajalla. Työnantajan on työntekijän sitä pyytäessä pyrittävä antamaan vapaa-aika kokonaisina työpäivinä.

Toistaiseksi tehty liukuvaa työaika koskeva sopimus on irtisanottavissa päättymään työajan seurantajakson päättyessä. Vuotta pidempi määräaikainen sopimus voidaan irtisanoa neljän kuukauden kuluttua sopimuksen tekemisestä niin kuin toistaiseksi tehty sopimus.

Uusia asioita, joista voidaan paikallisesti sopia

Vuorojen vaihtuminen ja muuttuminen:

- ✓ Vuorotyössä tulee työvuorojen säännöllisesti vaihtua ja enintään 3 viikon pituisin ajanjaksoin muuttua. **Paikallisesti voidaan sopia muuttumisajanjaksosta toisin.** Työntekijää voidaan kuitenkin sovittaessa pitää työssä jatkuvasti myös samassa vuorossa, ei kuitenkaan yövuorossa.

Päivittäinen lepoaika

- ✓ **Paikallisesti niin sovittaessa** voidaan noudattaa puolen tunnin pituista ruokailutaukoa siten, että työntekijä saa sen aikana esteettömästi poistua työpaikalta.

Aiemmin työnantaja ja työntekijä pystyivät sopimaan lepoajasta keskenään, mutta uuden kirjauksen mukaan lepoajasta voidaan paikallisesti sopia kollektiivisesti.

Uusia asioita, joista voidaan paikallisesti sopia

Vuoro- ilta- ja yötyölisät

Lisätään pykälää 16 uusi kohta 3, jonka mukaan vuorotyölisien ja ilta- ja yötyölisien ajankohdista voidaan **paikallisesti sopia toisin**.

Uusi kirjaus:

- ✓ Vuoro- ilta- ja yötyölisien ajankohdista voidaan paikallisesti sopia toisin.

Palkanmaksu

Kirjaus:

- ✓ **Liitot suosittelevat, että palkat maksetaan kerran kuukaudessa. Ellei toisin sovita, palkat maksetaan sovittuina palkanmaksupäivinä vähintään kaksi kertaa kuukaudessa. Muuttuvat palkanosat, kuten tuntiperusteiset lisät ja ylityön palkat voidaan maksaa ja palkattomat poissaolot voidaan käsitellä kerran kuukaudessa.** Jos palkanmaksupäivä sattuu sunnuntai- tai juhlapäiväksi, palkka maksetaan edellisenä arkipäivänä.

Pöytäkirjamerkintä:

Muuttuvilla tuntiperusteisilla palkanosilla tarkoitetaan **erikseen laskettavia tuntiperusteisiä lisiä**, esim. vuorolisiä, erityisolosuhdelisiä, lisä- ja ylityön perus- ja korotusosia, sunnuntaityökorotusta, suurjuhlapyhä- ja suurjuhlapyhän aaton korvauksia sekä viikkolepokorvauksia.

Työaikapankki

Muutetaan sopimuskauden ajaksi työaikapankkia koskeva kirjaus. Muutos on **määräaikainen**, jonka jälkeen työaikapankkikirjaus palautuu samaan muotoon kuin sopimuskaudella 5.2.2020-31.12.2021, ellei työehtosopimusneuvotteluissa toisin sovita.

Uudesta kirjauksesta:

Työaikapankista sovitaan paikallisesti. Sopimus tehdään kirjallisesti **työnantajan ja henkilöstön edustajan välillä**.

Työaikapankin käyttöönoton yhteydessä sovitaan säännöllisen vuorokautisen ja viikoittaisen työajan enimmäismääristä, **joita ei rajoita työehtosopimuksen 6 §:n** enimmäismääriä koskeva kirjaus. Työaikapankkiin voidaan sopia säästettäväksi työaika, työehtosopimuksen mukaisia palkallisia vapaita, säästövapaita, työajaksi muutettavia rahaeriä tai muita rahanarvoisia eriä.

Pankkiin siirretyt vapaat menettävät alkuperäisen identiteettinsä, eivätkä niitä koske esimerkiksi työaika- tai vuosilomalain mukaiset tasoittumis- tai vanhentumisajat.

TES 6§

Säännöllinen työaika on enintään **8 tuntia vuorokaudessa ja 40 tuntia viikossa...**

Säännöllinen vuorokautinen työaika voidaan paikallisesti sopimalla pidentää enintään **12 tuntiin** viikoittaisen työajan enimmäismäärän ollessa **50 tuntia..**

Avataan **sopimisen** mahdollisuutta ja arvioidaan, kuinka se toimii.

Sosiaaliset määräykset

Arkipyhäkorvaus raskaus- tai vanhempainvapaa

- ✓ Arkipyhäkorvauksen maksun edellytyksiin tehdään lisäys, jolloin hyväksyttäväksi poissaoloksi katsotaan myös **raskaus- tai vanhempainvapaasta johtuva poissaolo.**

Sairausajan palkan korvausjakso

- ✓ Jos henkilö sairastuu uudelleen samaan sairauteen 30 kalenteripäivän kuluessa, käsitellään poissaoloja yhtenä sairautena. **Jotta saman sairauden uusiutumista voidaan pitää uutena sairautena, tulee työntekijän olla työssä työvuoroluettelon mukaisesti 30 kalenteripäivän ajanjaksolla. Tähän ajanjaksoon ei lasketa vuosilomapäiviä.**

Äitiys- ja isyysvapaan palkka

Äitiysvapaan palkka

- ✓ Työntekijälle, jonka työsuhde on jatkunut vähintään kuusi kuukautta ennen synnytystä, maksetaan äitiysvapaan ajalta **palkan ja päivärahan erotus palkkaa** 26 § 1. kohdan mukaisten ajanjaksojen ajalta työsopimuslain 4. luvun 1 § perusteella tulevan äitiysvapaan alkamispäivästä lukien.

Isyysvapaan palkka

- ✓ Kuuden (6) päivän isyysvapaajaksolta työntekijälle maksetaan säännöllisen työajan ~~palkka~~ **palkan ja päivärahan erotus**. Isyysajan palkan maksussa noudatetaan samoja säännöksiä kuin äitiysvapaan palkan maksamisessa.

Käytännössä työntekijän ansioille ei tapahdu mitään, mutta asian hoitaminen siirtyy palkkahallinnolta työntekijälle, joka tästä eteenpäin hakee itse kelan päivärahan ja toimittaa siitä tiedon työnantajalle

Adoptiovapaa

UUTTA:

- ✓ Työntekijän **adoptoidessa** lapsen ja ollessa sairausvakuutuslain mukaisesti oikeutettu adoptiovanhemman vanhempainrahaan, maksetaan adoptioäidille palkan ja päivärahan erotusta 27 §:n 2. kohdan mukaisesti **ja adoptioisälle** 27 §:n 3. kohdan mukaisesti. Edellytyksenä on, että työsuhde on kestänyt yhdenjaksoisesti vähintään kuusi kuukautta **ennen adoptiolapsen hoitoon ottamista.**

Ammattiyhdistysjäsenmaksun pidättäminen

- ✓ Työnantajan **velvoitteista poistuu** todistuksen antaminen työntekijälle sekä ilmoituksen antaminen verottajalle maksetuista jäsenmaksuista **tilanteessa, jossa työntekijän työsuhde päättyy.**
- ✓ Uutena lisätään informaatio, jonka mukaan työntekijän **on ilmoitettava itse** Teollisuusliittoon, mikäli jäsenmaksuperintä päättyy työsuhteen aikana tai tulee palkattomia ajanjaksoja.

Paikallinen sopiminen

- ✓ Osana paikallisen sopimisen edistämistä liitot tukevat yhdessä työpaikkojen sopijaosapuolia **vuoropuheluun** liittyvissä haasteissa (Teollisuusliiton esitys)
- ✓ Liiton edustajien pyytäminen tueksi mahdollista, mikäli **paikallisten neuvottelujen osalta tarvitaan apua ratkaisuun pääsemiseksi.**
- ✓ **Ulkopuolisen työvoiman käytön** pykälään sekä yleissopimukseen uusi kirjaus, jossa **vuokratyövoiman** käytöstä voidaan paikallisesti sopia toisin.

Työehtosopimukseen tehdään uusi liite, johon kerätään työehtosopimuksen kohdat, joista voidaan paikallisesti sopia toisin.

Teollisuusliiton hallinnon kokoukset

- ✓ Tarkennetaan kirjausta ilmoitusmenettelystä, jonka mukaan vapautuksen tarpeesta tulee ilmoittaa **viivytyksettä**. **Selvitys voi olla esimerkiksi virallinen kokouskutsu, josta ilmenee minkä elimen kokous on kyseessä, sekä aika ja paikka.** Muutoin kirjaus pysyy ennallaan.

Lomauttaminen ylivoimaisen esteen kohdatessa

Lisätään soveltamisohjeen jälkeen kappale Ennalta-arvaamaton ja poikkeuksellinen tilanne sekä pöytäkirjamerkintä seuraavasti:

Ennalta-arvaamaton ja poikkeuksellinen tilanne

- ✓ Ylivoimaisena esteenä pidettävän ennalta-arvaamattoman ja poikkeuksellisen tilanteen kohdatessa työnantaja voi, lomautusten ollessa välttämättömiä, noudattaa **viiden päivän lomautusilmoitusaikaa**, ellei paikallisesti toisin sovita. Ylivoimaisena esteenä pidetään ennalta-arvaamatonta tilannetta, johon työnantaja ei ole voinut omilla toimillaan vaikuttaa. Näissä tilanteissa mahdollinen yhteistoimintaneuvottelu-aika on viisi päivää, ellei paikallisesti toisin sovita. Yhteistoimintalaki ei ole tämän työehtosopimuksen osa.

Pöytäkirjamerkintä:

Ennalta-arvaamaton ja poikkeuksellinen tilanne ei ole sellainen, joka toistuu esimerkiksi joka pääsiäinen tai joulukuusi.

Selviytymistoimet yrityksen taloudellisissa vaikeuksissa

Lisätään uusi kappale ennen pöytäkirjamerkintää seuraavasti:

- ✓ Kun yhteisesti todetaan, että yritys on ajautumassa poikkeuksellisiin taloudellisiin vaikeuksiin, jotka johtaisivat työvoiman käytön vähentämiseen, voidaan työnantajan päätöksellä ottaa käyttöön pidennetty **lomakausi 1.4.–31.10.**

Työryhmät:

Työhyvinvoinnin kehittäminen

Hyvien käytäntöjen kerääminen, järjestetään yhteinen keskustelutilausuus alan työnantajille ja luottamusmiehille

Suositus työpaikalla tapahtuvasta oppimisesta

Liitot nostavat esille työpaikalla tapahtuvan koulutuksen kehittämisen tukemassa hyvää työkulttuuria ja edistämässä tehokasta oppimista.

Työpaikan suunnitelmat

Liitot suosittelivat, että työpaikoilla laadittavaksi tulevat erilaiset suunnitelmat yhdistetään käytännölliseksi kokonaisuudeksi.

Työrauha ja valvontavelvollisuus

Liitot arvioivat nykyisen järjestelmän toimivuutta ja laativat yhteisen kirjallisen toimintatavan 30.6.2022 mennessä, jolla tehostetaan määräyksen toimivuutta ja selkeytetään osapuolten rooleja työtaistelun uhatessa tai sen aikana.

Allekirjoituspöytäkirjamerkinnot

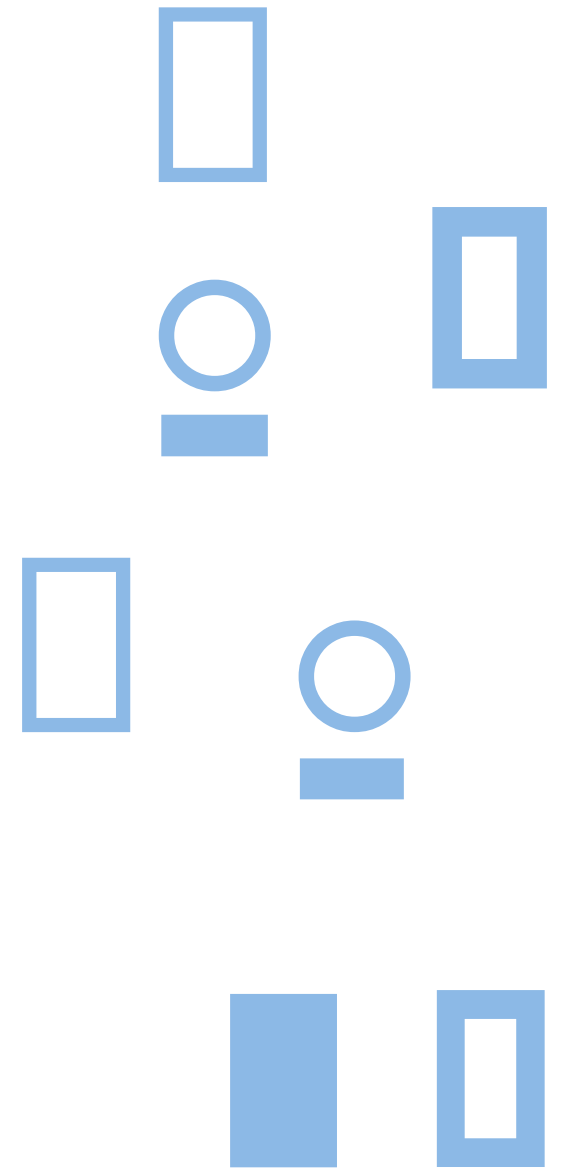
JATKUVA NEUVOTTELU

- ✓ Yhteinen strategia yhteistyön ja työehtosopimuksen kehittämiseksi
- ✓ Perhevapaaudistustyöryhmä
- ✓ Työaikakokeilu
- ✓ Kemianteollisuuden nuorten oppisopimusmalli
→ **perehdyttämiskäytännöt käydään yhdessä läpi**
- ✓ Palkkausjärjestelmän kehittäminen

PAIKALLISEN SOPIMISEN KOKONAISUUS

- ✓ Sparraustilaisuudet
- ✓ Yhteiset koulutukset
- ✓ Yhteinen paikallisen sopimisen kurssi Murikassa
- ✓ Työkalu työaikojen suunnitteluun
- ✓ Tarinakilpailu
- ✓ Paikallisen sopimisen toteutumisen seuranta kemianteollisuuden sopimusaloilla

Palkantarkistukset

Sopimuskausi ja palkantarkistukset

Sopimuskausi 1 + 1 vuotta

YK 1,6%
Erä 0,4%

1. vuosi

- ✓ Yleiskorotus **1.4.2022 1,6 %** + yrityskohtainen erä **0,4%** (ta päättää)
- ✓ Työehtosopimusten palkkataulukoita korotetaan **2,0 %**
- ✓ Yrityskohtaisia taulukoita korotetaan, kuten yrityskohtaisessa palkkausjärjestelmässä sovittu → mikäli ei ole sovittu, korotetaan **2,0%**
- ✓ Palvelusvuosilisiä korotetaan **2,0 %**
- ✓ Keskituntiansiota korotetaan 1.4.2022 samalla sentti- tai euromäärällä kuin henkilökohtaista palkkaa korotetaan.
- ✓ Mikäli siirrytään kuukausittain palkanmaksuun → yleiskorotus 2%
(sopimus tehtävä 31.3.2022 mennessä)

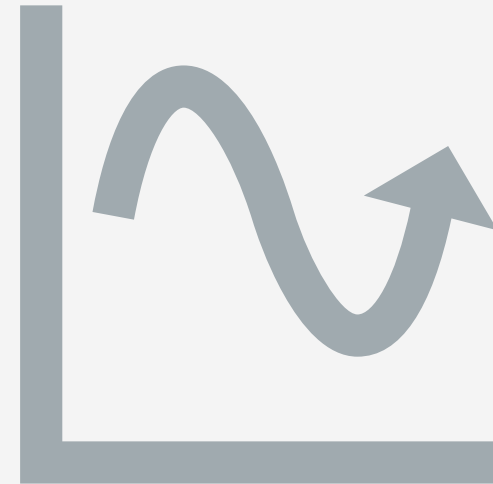
Palkantarkistukset 2023

- ✓ Vuoden 2023 korotuksista ja sopimuskaudesta sovitaan syyskuun loppuun mennessä. Sopimuskausi 31.12.2023 saakka, ellei muuta sovita.
- ✓ Neuvotellaan mittareista. Mikäli mittareista ei päästä sopuun **elokuun 2022** loppuun mennessä, neuvotellaan palkantarkistuksista vuodelle 2023 syyskuun 2022 loppuun mennessä.
- ✓ Korotukset määräytyvät ensisijaisesti sovittavien mittareiden perusteella.
- ✓ Ellei 2. vuoden palkantarkistuksista löydetä ratkaisua em. tavoilla syyskuun 2022 loppuun mennessä, sopimuskausi päättyy 31.12.2022, jos ei toisin sovita.

Kriisilauseke

Yrityksen toimintaedellytysten niin edellyttäessä voidaan paikallisesti luopua osittain tai kokonaan pääluottamusmiehen kanssa sopien vuosien 2022 ja 2023 palkankorotuksista. Mikäli yrityksessä maksettavat palkat ovat taulukkopalkan suuruisia, voidaan sopia paikallisesti palattavan kokonaan tai osittain aikaisempaan taulukkopalkkaan määräajaksi.

**Teollisuus
liitto**